

การศึกษาเรื่องกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจและความพร้อมของบุคลากรสถานีนามัยและฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอดอยสะเก็ด 3) ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรฝ่ายสาธารณสุข และฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบล 4) ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบล

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของบุคลากรสถานีนามัย จำนวน 42 คน และผู้บริหารและบุคลากรจากองค์การบริหารส่วนตำบล 36 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากฝ่ายบริหารสาธารณสุขและฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอยสะเก็ด จำนวน 6 คน หลังจากนั้น นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ และเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรของสถานีนามัยในอำเภอดอยสะเก็ด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบลในระดับต่ำ เนื่องจากความไม่ชัดเจนของกลไกการกระจายอำนาจด้านสุขภาพ ที่บุคลากรสาธารณสุขได้รับจากส่วนกลาง ทำให้มีแรงจูงใจและความพร้อมที่ถ่ายโอนไปสู่องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากไม่แน่ใจในอนาคตของตนเอง ตรงกันข้ามกับองค์การบริหารส่วนตำบล กลับมีความคิดเห็นในความพร้อมด้านการบริหารจัดการสาธารณสุขในระดับมาก แต่ยังไม่พร้อมที่จะจัดตั้งส่วนสาธารณสุขเพื่อรองรับภารกิจสาธารณสุข เนื่องจากศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดอยสะเก็ดมีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ยังเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

โดยสรุปแล้ว จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่มบริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล กับกลุ่มบริหารและบุคลากรของสถานีนามัย มีความเห็นตรงกันในเรื่องรูปแบบและขั้นตอนในการกระจายอำนาจด้านสุขภาพ ยังไม่มีความชัดเจนที่จะนำไปปฏิบัติได้ เป็นเหตุให้ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะบุคลากรของสถานีนามัย มีความกังวล และมีความสับสนถึงอนาคตตนเอง อีกทั้งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่มีความเข้าใจในกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยนี้มากนัก ทำให้เกิดประเด็นคำถามเกิดขึ้น ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับผู้ปฏิบัติ ในเรื่องแนวทางการปฏิบัติในกระบวนการถ่ายโอน ผลดีและผลเสียของการถ่ายโอน มีความเข้าใจแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ตรงกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะด้านนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลในเรื่องการกระจายอำนาจ จะมีผลต่อแนวทางการปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนในกระบวนการถ่ายโอน แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารที่มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องนี้ ควรจะคิดถึงประชาชนเป็นหลัก และประชาชนควรจะเป็นฝ่ายได้รับประโยชน์สูงสุดในกระบวนการถ่ายโอนสถานีนามัยสู่องค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งนี้

The Process of Transferring Health Center to Tambon Administrative Organization: A Case Study of Doi Saket District, Chiang Mai Province

The purposes of this study on The Process of Transferring Health Center to Tambon Administrative Organization: A Case Study of Doi Saket District, Chiang Mai Province were: 1) to study the format and process of transferring health centers to the Tambon Administrative Organizations (TAO's); 2) to study the level of knowledge and understanding as well as the readiness of the personnel of both the respective health centers and the TAO's of Doi Saket District regarding the transfer; 3) to study the opinions of the relevant health personnel and those of the TAO's concerning the transfer and 4) to study the problems and obstacles of the transfer process.

This study used questionnaire as a tool to collect data from 42 personnel of the Health Centers and 36 personnel of the Tambon Administrative Organizations as well as an interview of six officers of the Health Administration Division and the Administration Division of the TAO's of Doi Saket District. The data was statistically and quantitatively analyzed.

The study found that the personnel of the Health Centers in Doi Saket District had knowledge and understanding of the transfer process at a low level. This resulted from the obscurity of the decentralization mechanism of the healthcare policy received from the Central Government by the health personnel. This uncertainty resulted in a low level of motivation and readiness for the transfer as the health personnel were unsure about their future. On the other hand, the personnel of the TAO's has a high level of readiness in health management although they had not yet had the capacity to handle the healthcare tasks because the potential of different TAO's of Doi Saket District varied and most of them were rather small.

In conclusion the samples of both groups: the administrators and the personnel of the TAO's and those of the Health Centers agreed in the format and process of the decentralization of the healthcare administration, but they were not clear about the practices. This caused those who would be directly affected, especially the personnel of the Health Centers, to worry and become confused about their future. Moreover, the administrators of the TAO's themselves were not quite clear about the transfer process. Many questions were raised at both the administrative level and the operations level as the information they received was different. In addition, there were also some other factors affecting the transfer process, namely economic, social and political factors. Nevertheless, it is advisable for the decision makers to focus on the ultimate benefits of the people and answer the people or the stakeholders about the advantages of the transfer process of the health centers to the Tambon Administrative Organizations.